

OG'IZ BO'SHLIG'I YALLIG'LANISHI-STOMATITNI DAVOLASH.

Ilmiy rahbar - **Norova Mavjuda Baxodurovna**
BDTU Terapevtik stomatologiya kafedrası
dotsenti, tibbiyot fanlari bo'yicha falsafa fanlari
doktori (PhD)

Shamsiddinov Mironshoh Mexriddinovich.
Buxoro innovatsion tibbiyot instituti
Stomatologiya fakulteti 1-bosqich talabasi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz stomatitning har xil turlarini, ularning belgilari, sabablari va davolash strategiyalarini o'rganamiz. Stomatitning murakkabliklarini va moslashtirilgan davolash usullarining ahamiyatini tushunib, biz og'iz bo'shlig'ining yallig'lanishini samarali boshqarishimiz va yengillashtirishimiz, umumiy og'iz bo'shlig'i salomatligi va ushbu kasallikdan ta'sirlangan shaxslarning farovonligini yaxshilashimiz mumkin.

Kalit so'zlar: stomatit, og'iz bo'shlig'i, stomatologik bilimlar, yallig'lanish, davolash.

Stomatit - og'iz bo'shlig'iga ta'sir qiluvchi keng tarqalgan yallig'lanish holati bo'lib, og'iz bo'shlig'ini qoplaydigan shilliq qavatlardagi og'riqli yaralar yoki shikastlanishlar bilan tavsiflanadi. Bu holat turli omillar, jumladan, infeksiyalar, allergiya, otoimmun kasalliklar va tamaki yoki ba'zi dorilar kabi tirnash xususiyati beruvchi omillar tufayli yuzaga kelishi mumkin. Stomatit insonning hayot sifatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin, bu ovqatlanish, ichish va gapirish kabi harakatlarni noqulay va qiyinlashtiradi. Stomatitni davolash simptomlarni yengillashtirishga, davolanishni rag'batlantirishga va takrorlanishning oldini olish uchun yallig'lanishning asosiy sababini bartaraf etishga qaratilgan. Stomatitning og'irligi va sababiga qarab, davolash usullari topikal dori-darmonlarni, og'iz orqali yuvishni, og'riqni kamaytirish choralari, dietani o'zgartirishni va turmush tarzini o'zgartirishni o'z ichiga olishi mumkin. Stomatit og'iz bo'shlig'ining yallig'lanishini anglatadi, shu jumladan tish go'shti, ichki yonoqlar, lablar, til va og'iz tomi. Og'izda qizarish, yaralar,

oshqozon yarasi yoki shish paydo bo'lishi, ovqatlanish, ichish va gapirishda noqulaylik va qiyinchilik tug'dirishi mumkin. Stomatit infeksiyalar, shikastlanishlar, allergiya, ozuqaviy etishmasligi yoki asosiy sog'liq sharoitlari kabi turli omillar tufayli yuzaga kelishi mumkin.

Stomatitni davolash simptomlarni yengillashtirish, davolanishni rag'batlantirish va yallig'lanishning asosiy sababini bartaraf etishga qaratilgan. Stomatitning turi va og'irligiga qarab, davolash usullari quyidagilarni o'z ichiga olishi mumkin:

1. Og'iz bo'shlig'i gigienasiga rioya qilish: Yumshoq tish cho'tkasi bilan muloyimlik bilan cho'tkalash va alkogolsiz og'iz yuvish vositasidan foydalanish og'iz bo'shlig'ini toza saqlashga va yallig'lanish xususiyati kamaytirishga yordam beradi.

2. Topikal muolajalar: Benzokain, lidokain yoki deksametazon kabi ingredientlarni o'z ichiga olgan retseptsiz og'iz uchun malhamlar yoki og'iz chayqashlari og'riqni yengillashtiradi va og'iz yaralarini davolashga yordam beradi. Ushbu mahsulotlar yallig'lanishni kamaytirishga yordam beradi.

3. Tirrituvchi moddalardan saqlanish: Yallig'langan to'qimalarni qo'shimcha bezovta qilishi mumkin bo'lgan achchiq, kislotali yoki qo'pol ovqatlardan saqlanish noqulaylikni yengillashtirishga yordam beradi va shifo beradi. Ko'p miqdorda suv ichish va tamaki mahsulotlaridan voz kechish ham shifo jarayoniga yordam beradi.

4. Oziqlanishni qo'llab-quvvatlash: Muhim oziq moddalarni, jumladan vitamin B kompleksi, vitamin C, rux va temir kabi vitaminlar va minerallarni etarli darajada iste'mol qilishni ta'minlash immunitet tizimini qo'llab-quvvatlaydi va og'iz yaralarini tezroq davolashga yordam beradi.

5. Dori-darmonlar: Og'ir yoki doimiy stomatit holatlarida shifokor asosiy infeksiyalarni bartaraf etish, yallig'lanishni kamaytirish yoki simptomlarni bartaraf etish uchun kortikosteroidlar, antiviral preparatlar yoki antibiotiklar kabi og'iz orqali qabul qilinadigan dori-darmonlarni buyurishi mumkin.

6. Asosiy sabablarni bartaraf etish: Stomatitning asosiy sabablarini aniqlash va bartaraf etish, masalan, og'iz bo'shlig'i infeksiyalari, otoimmunos holatlar, allergiya yoki ozuqaviy etishmovchiliklar samarali davolash va takrorlanishning oldini olish uchun juda muhimdir.

7. Professional stomatologiya xizmati: stomatitni to'g'ri tashxislash va davolash uchun stomatolog yoki tibbiy xizmat ko'rsatuvchi provayderdan baholash va davolanishga murojaat qilish muhimdir. Muntazam stomatologik tekshiruvlar og'iz bo'shlig'ining sog'lig'ini kuzatishga va takrorlanadigan muammolarni hal qilishga yordam beradi.

Xulosa:

Agar stomatitning doimiy yoki og'ir belgilariga duch kelsangiz, to'g'ri tashxis qo'yish va individual davolash rejasi uchun tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayder yoki stomatolog bilan maslahatlashish juda muhimdir. Tavsiya etilgan davolash usullariga rioya qilish va og'iz bo'shlig'i gigienasiga rioya qilish stomatitni samarali boshqarishga yordam beradi va og'iz bo'shlig'ini davolashga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. М.Т. Александров. «Стоматология» – Москва: «ГЕОТАР-МЕДИА», 2008 г.
2. Х.Р. Комилов. «Терапевтическая стоматология. Ог'iz bo'shlig'i shilliq pardasi kasalliklari» – Toshkent: «Yangi asr avlodi», 2005-y.
3. S.H. Yusupov. «Tish jarrohligi stomatologiyasi va yuz-jag' travmatologiya-si» – Toshkent: «ILM ZIYO», 2005-y.
4. П.А. Леус. «Заболевания зубов и полости рта» – Минск: «Вишэйная школа», 1998 г.
5. Е.Б. Баровский. «Терапевтическая стоматология» – Москва: «Медицина», 2002 г.
6. Т.Г. Робитовой. «Хирургическая стоматология» – Москва: «Медицина» 2002 г.